

BUDAPESTA
Joi 10 Maiu st. v.
Joi 22 Maiu st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.
Redacțiunea: *Strada*
arborelui verde nr. 12.

Nr. 35.

ANUL XV.
1879.

Pretul pe unu anu 10 fl.
Pe 1/2 de anu 5 fl.; pe 1/4 de
anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Români'a 2 galbeni.

Wagnerismul.

II.

Nici o cariera de musicantu n'a fost mai plina de evenimente decâtu alui Richard Wagner; nici unu poetu dramaticu n'a urmatu idealul seu peste mai multe piedici si amagiri decâtu elu. Wagner este un'a din acele natuiri pasionate poronitoare si trufasie, care ascunde în energia instinctelor, fatalitatea desvoltării lor. Vocațiunea sa deșteptata odata, a urmat'o pâna la capetu, fâra a o parasî unu momentu, cu cea mai nestramutata convingere si neîncetatu crescânda. De aice dar pornesce acelu interesu dramaticu lipitu de viați'a acestui resboinicu artistu; de aice esista acea lantiuire strînsa, acea uriasa propășire gradata în operile sale si care zadarnicu s'ar cerceta la alti maestri compositoru.

Vom trece la timpul în care s'a nascutu Wagner. Elu este nascutu la Leipzig în 1813. Copilaria sa a cadutu tocmai în period'a revoluționara si inovatoare a anului 1830, a romantismului. În acesta epoca toate capetele tinere ardeau sub înriurirea milionelor de idei sburate în aeru, semnul timpului de atunce, care a datu nascere școlii romantice. Mare erâ fierberea în literatura si nemarginata activitatea în domeniul superbu al artelor. Pictori, poeti, musicanti, toti doriau se înoveze, se revie la isvorul inspirațiunilor nemuritoare ale anticității, la crearea ideilor noue sub avântul inspiratoru al comorei antice. În Francia erau două câmpuri opuse, clasicismul si romantismul. În Germania se dice că erau două-dieci, o sută; erau atâte sisteme, atâte școli, câtu si talente, dar nici unu spiritu puternicu maretru nu se ridică; unu spiritu din acele care prin însușirile lui se pōta manifestă, se pōta sapă caracterul unci epoce, dominând'o în acelasi timp. Gōthe erâ de 80 ani si dupa cum ne spune dōmn'a de Staël, timpul de-atunce îl reduce la trist'a pozițiune a fi spectatoru la cele ce se petreceau. În teatru decaderea erâ bineveduata si publicul perduse multu din acelu gustu patrundiatoru si finu de care erâ înzestratu odinioara.

În musica gusturile erau felurite si amestecate; dar totusi se simtia, că esista înca setea de totu ce este nou. Totusi înca simfoniile si sonatele clasice, oper'a mare italiana si oper'a comica francesa nu încetă de a aprinde imaginațiunile si a stapâni peste gustul publicului. În acea epoca s'a vedutu, că Beethoven este înalțiatu alaturea cu Bellini; Weber alaturea de Auber; prin urmare cetitorul își va puté lesne închipui,

ce sensațiuni, aceste *tumulturi musicale*, a pututu se trezesc si se îneca sufletul unui copilu poeticu cum erâ Wagner atunci, nascutu si spectatoru în sgomotosul mijlocu al acestui vârteju intelectualu. Elu dar a crescutu sub înriurirea acestei atmosfere pline de focu si totu spiritul nervosu al veacului petrunse adâncu întreg'a lui fiantia.

Tōte curentele ideilor epocii în care se nascuse au înriuritu multu în formarea talentului seu, înse nici unul din acele curente nu l'au pututu atrage astfel pentru a-l exploată specialminte în musica. La vârșt'a de siese ani Wagner perdù pe parintele seu, si muma sa lasându-l slobodu, elu remase deplinu stapânu pe placerile si plecările sale. În școlile elementare, Wagner copilu nu lucră decâtu atunci când obiectele îl puteau entusiasma. Pe profesorul de piano, adese ori îl trimetea se se primble, spunându-i categoricu, că vré se învetie music'a astfel cum o întielegea elu. Imaginile teatrului anticu cu toti dieii si eroii, cu acele coruri urmate de atâta maiestate religioasa, cu vastul amfiteatru si admirate de acelu stinsu poporu, atâtu de atentiosu si pasionatu pentru arte, s'au sapatu puternicu în memori'a si inim'a lui, urmându aceste frumose idei, fâra a le mai parasî unu momentu.

Vocațiunea sa pentru drama, sub acesta nobila înriurire, de-atunci s'a lipitu si manifestatu energicu în toate produțiunile lui. Acesta vocațiune s'a nascutu în elu nu din observațiunile ce facuse pōte asupra lumii reale, dar dintr'o emoțiune poetica, dintr'unu avântu pasionatu spre unu idealu întrevedutu abia si mai multu din necesitatea de a-l manifestă în tota splendōrea lui, de a-l pune în acțiune astfel cum îl simtia. Adânc'a aspirațiune spre o lume ideala si trebuint'a neîmpotrivita de a o face veduata tuturor inimilor omenesci, o petrundere nervosa, focul sufletului în concepțiunile sale, selbatec'a si maréti'a energia în formarea acțiunii dramatice, aceste sânt fibrile caracteristice séu puternice ce lovescu atenziunea publica si preocupa tota acesta puternica organizațiune de artistu! . . .

Pentru prim'a data într'o séra Wagner a auditu o simfonia a lui Beethoven si din acelu momentu remase estasiatu pentru geniul acestui uriasiu al artei musicale. Music'a lui Beethoven l'a tulburatu; i-a pusu în mișcare fibrile imaginațiunii, transportându-l în acele înalte regiuni acărur misteru esista numai în concepțiunea unui geniú cá Beethoven. Wagner simti la audirea acelei simfonii, nespus'a sensațiune ce pōte se petrundea sufletul unui tineru artistu, care, neîntel-

nindu în scurt'a sa cariera decâtu slabe si neîndrazne-
tîe creațiuni de sculptura, musica séu pictura moderna,
deodata se vede pusu față cu acele geniale marmuri
séu pânze create de mân'a lui Rafael séu Michel
Angelo!

Geniul lui Omer si nici o limba din lume, n'ar
puté face sè suspine si sè vorbésca natur'a cu o magia
mai petrunderetore decâtu simfoni'a pastorală, în care
celu mai mare compositoru din universu, prin geniul
seu numai a imitatu totul din natura, dela dulcele si
tainuitul murmuru al riului pâna la sbuciumul îngro-
zitoru al furtunei. Care poetu de pe paméntu a pututu
cântá mai bine libertatea, cu o elocintia mai dulce si
mai farmecátore decâtu Beethoven în simfoni'a sa în
ut mineur, unde sufletul lui Prometeu pare cá plânge
si geme, cá mângăia pe fratii sei în robia séu cá rumpe
lanturiile suferintei lor?! . . .

Wagner, acestu poetu musicantu, la vârsta de 15
ani a fost subjugatu de aceste profetice accente; atunci
i se deschise o lume nouă, lumea nemarginită a înaltei
musice, unde omul desbracatu de miseriile unei limbi
obicinuite, se exprima prin tóta energi'a unei bogate
imaginațiuni si în acelasi timp într'unu idiomu uni-
versalu. „Într'o séra, dicea Wagner, am auditu pentru
prim'a-óra esecutiunea unei simfonii alui Beethoven;
în aceeași nópte chiar am simțitu unu mare fioru de
friguri, am caditu bolnavu, si dupa recăstigarea să-
netătii, am devenitu musicantu.“ — Când împlinise 17
ani, Wagner compusese deja o mulțime de sonate, mai
multe uverturi si o simfonia. Poetul de pâna atunci,
parea cá simte o vocațiune mai puternică în sine si de
odata se simți metamorfosatu în musicantu, în frageda
tineretia, căci nu avea 23 ani când deveni șefu de or-
chestru la teatrul din Riga.

În acele vremi Wagner nu cautá decâtu sè-si a-
sigureze traiul vietii dîlnice, pentru cá astfel sè póta
urmá cu rabdare calea vocațiunii si a carierei plina de
greutăți ce-l așteptá. Astfel dintr'unu mijlocu însufle-
títu de literatura si musica, tinerul compositoru se ve-
diu deodata proscrisu pe malurile mării baltice, într'
unu orasiu strainu, tristu si monotonu. Acolo, încal-
dítu de focul profesiunii si a numeróselor preocupă-
țiuni ce-i ocasioná teatrul seu, acolo a fost locul unde
concepuse si lucrá serios, dupa romanul lui Bulwer,
prim'a sa opera „Rienzi“, care întâiu s'a jucat la
Paris, pe teatrul Liric. „Rienzi“, cu tóte cá este una
din primele produțiuni ale tineretiei sale, totusi se
simte inspirata de unu sentimentu pasionatu, de unu
avéntu stralucitoru si maiestosu. Cugetarea reforma-
tóre a autorului se vede isbucnindu si predominesc în
tóte scenele acestei opere. În ea se întâlnescu versuri
pline de energiă, dialoguri fórté vii si interesante, sce-
ne dulci, respunsuri care cadu cá lovitur'a unui pum-
nalu si care denota stofa unui mare talentu dramaticu.
Music'a se resimte puternicu si urméza modelele ita-
liane si franceze, înse individualitatea compositorului,
reapare totu atâtu de bine în trufiile eroice a dulcelor
sale melodii cá si focul séu bogat'ă coloritului instru-
mental. „Rienzi“, însfârșitu, este oper'a unui mastru
erudit, liberu si stapânu pe gândirea sa, fâra a fi înca
produțiunea unui novatoru extraordinaru.

(Va urmá.)

PETRU V. GRIGORIU.

Maritata si totusi fâra barbatu.

— Romanu americanu, de Mrs. May Agnes Fleming. —

(Urmare.)

„Asiá dara este mai consultu sè aducemu noi
acést'a la cunoscenti'a poliției, decâtu altul. Si asiá pâ-

na când nu se va aflá culpabilul, suspitiunea zace pe
Guido.

Cei trei barbati caletorira la Londra. Între papi-
rele Paulinei se cautara epistolele Alicei si s'au si
aflatu. Ei pré puçinu putura aflá ceva din ele, poliți'a
înse va reeși de securu sè afle mai multu.

Ei se presentara naintea inspectorului Burnham,
carele aflase si pe Mrs Lisle.

Mr. Burnham nu-si aduse aminte de acést'a isto-
ria. Firesce, în restimpu de siese ani sînt multi per-
duti si usioru se perdu din memoria. Când înse vediu
anuncéul din jurnalul, își aduse pré bine aminte.

— Da, da, acést'a istoria escità la timpul seu
multa sensațiune, pentru cá perdu't'a nu s'a mai
aflatu.

— Alice Warren a fost ucisa.

— Ucisa! — eschiamá polițistul cu interesare,
când? cum? pentru ce?

— Enarédia-ti, Saunders, istori'a, — disse Mr.
Lisle si matrosul își repeti evenimentele din çiu'a aju-
nului de Craciunu a anului 1862.

Inspectorul Burnham ascultá cu atențiune încor-
data întreg'a istoria fâra a-si mișcá ochii de pe
matrosu.

— În ajunul Craciunului 1862 nainte de amé-
dîadi precisu la optu óre si jumetate.

Mr. Burnham își luá notiți'a a mâna.

— Esti dta, amice, securu de acea, poti totu-de-
una jurá pe acelu timpu?

— Naintea ori carui judetiu, domnule; orologiu
meu e bunu. Când a descarcatu elu pistolu, a fost
dóue-dieci minute peste 8 óre. La trei patrarie plecá
ucigatoriu si la 9 óre parasí cu acelu locu.

— Aréta-mi acelu medaillon!

Robert Lisle i predede acelu medaillon.

— Si dta l'ai cunoscutu îndata?

— Fiic'a mea si Mr. Mason l'au cunoscutu la ân-
tâta privire.

— Eu potu jurá pe identitatea aceluia, — obser-
vâ Ulrich, — eu am fost de față când l'a procuratu
Miss Lisle, si acést'a este fotografi'a si perul ei.

— Binevoiesce a-mi spune ce scii despre acea
féta; eu mi-aducu aminte, cá atunci se vorbiá cá dên-
s'a a fugitu cu unu gentleman.

— Asiá se vorbiá în adeveru.

— Cu cine a fugitu ea?

— Ea a caletoritu la Londra cu locotenentele
Guido Carlscourt, înse nu a fugitu cu dânsul.

— Nu? — Mr. Burnham își prenotá: „Ea cale-
tori cu elu la Londra, înse nu fugi cu elu.“ Cum se
splica acést'a?

Ei convenira din întêmplare în sal'a de aștep-
tare; erá târçiu sér'a si fetei i erá frica sè caletorésca
singura si rogá pe Mr. Carlscourt sè o însociésca.

— De securu l'a cunoscutu ca mai de demultu?

— De doi ani.

— Si a fost ea fórté frumósă?

— Da.

— Auditu-a óre-cine conversarea lor în sal'a de
așteptare?

— Nu sciu.

— Mr. Carlscourt de securu a condus'o pâna la
locul caletoriei ei; si unde a fost acela?

— La o casa în Tottenham-Court-Road; elu o
conduse acolo si-a predat'o concernintei stapâne a
casei.

— Pe acea stapâna a casei trebuie sè o aflamu.
Scii dta si acea, cá óre mai convenitu-a elu dupa acca
cu Alice?

(Va urmá.)

S A E O N U ?

„Rug'a“ din Secusigiu.

— 12 maiu.

St. Domnule Redactoru! Credu a face o placere publicului român, reportându-ve despre serbarea St. George în comun'a Secusigiu. O facu acésta cu atâtu mai multu, cu câtu factorul principalu, care a redicatu serbatórea la splendórea adevérata, a fost chorul agronomilor din Chiseteu sub conducerea bravului tineru, teologu absolutu, dl Lucianu Siefertianu.

Dupa cum este în generalu cunoscutu, poporul nostru din părțile banatice, are datin'a de a serbá cu multa pompa, în fia-care anu, hranul bisericeii, acésta serbare se numesce „ruga“. Felurite ceremonii se arángieza pentru a dá o față câtu mai aratósa dílei de ruga. Rug'a în comun'a Secusigiu se tine în totu anul în díu'a de St. George. Secusigenii înse au sciutu sè facea din „ruga“ nu numai o petrecere, ci si o șcóla, prin aceea cã invita chorul plugarilor din Chiseteu la acésta dí de serbatóre.

Publicul român a fost înca mai înainte avisatu prin o invitare la acésta serbare; la invitare erá adausa si program'a unui concertu. Acést'a s'a datu de chorul numitu în sér'a de 23 aprilie, adeca în sér'a stlui George. Serbatórea a decursu în modul urmatoru :

Chorul înainte de prândiu cântá cu unu succesu stralucitu, ceremoniile la st'a liturgiá. Unu poporu numerosu din comuna si din comunele învecinate, precum si o mulțime de straini asistara la serviciul divin. Erá unu ce misteriosu, ce cuprindea ánim'a celor presenti. Linisce adánca si atenziune încordata din partea publicului; iér chorul emulá în sublimitatea melodiei cu sublimitatea testului ceremoniilor. Momentele aceste înse au fost atátu de scurte, încátu ele nu au facutu alta decâtu au escitatu o pofta de a audí continuu acestu choru, si a face timpul dela serviciul divin pãna sér'a la concertu pré lungu.

Începutul concertului erá anunsiatu pe 8 óre sér'a. Momentul doritu, de si cam greu, totusi sosi. Locul destinatu pentru tinerea concertului erá curtea casei comunale, unde erau facute pregatirile necesarie, pentru cã publicul sè aiba comoditate, si în casu de timpu nefavorabilu sè fia scutitu de plóia. Déca în biserica erau multi, aci nu mai încapeau. Unu numeru mare de straini, cum magiari, germáni, sèrbi etc. faceau pe ai nostri de a avé óre care temere de a fi critisati; dara multiamita bravilor agronomi din Chiseteu, precum si neobositului zelu al dirigintelui lor, succesul a fost peste așteptare. Ei ne-au documentatu înca odata nóue románilor, si înca si mai multu strainilor, talentul ce-l posede românul în art'a musicala.

Productiunea s'a deschisu cu cvartetul „Cântul ginteii latine“, care a fost executatu asiá de bine, încátu aplausele frenetice ale publicului facú, a se repetí de 2 ori. A dóu'a piesa, cvartetul „Unirea principatelor“, se executá cu aceeasi acuratetiá. Se vedea deja în fetiile románilor bucuri'a si mándri'a, iér în fetiile strainilor admirarea. Siópte de lauda circulau prin publicu când se presentá pe scena unu adevératu curcanu dela Plevna, tinerul Costa Draghiciu, care declamá poezi'a „Penesiu Curcanul“ de V. Alesandri. Gesticulatiunea si modulasiunea tonului au fost perfecte. Naivitatea soldatului român si nepasarea lui față de pericolele resbelului, netemerea de mórte, precum si statornici'a si viteji'a lui erau învederate în acestu bravu declama-

toru. Publicul erá strapusu în focul dela Plevna. Cã unu triumfu dupa victoria, executá apoi chorul în acorduri dulci si înveselitóre cvartetul : „Draga baiatiéle“ urmatu de „Hor'a dela Plevna.“

Acum program'a ne conduse în timpurile mai vechi ale istoriei náționale si chorul cântá cvartetul „Arcașul lui Stefanu Voda“, caruia i urmá declamatiunea „Movil'a lui Burcelu“ perorata de D. Gerda cu atâta perfectiune, încátu déca chorul a întonatu viteji'a románilor din acele timpuri, declamatoru ni-a aretatu tari'a de ánim'a a românului si marinimositatea Domnului lor.

Dupa o mica pauza urmá cvartetul „Arde“; unu tumultu ce se întempla cu ocaziunea unui focu, sunetul clopotului într'o dunga, strigatele poporului, acelu tumultu îngrozitoru erá aci schimbatu în acordurile cele mai placute.

Cu acelasi succesu a executatu chorul si cvartetul „Pad'i'a Dunarei“. Apoi cã unu placutu intermezzo urmá poezi'a „Mosiu Martin“ de Iul. Grozescu, declamata de Dimitriu Suimanu cu atâta perfectiune, încátu aplausele publicului îl rechemara de 2 ori pe scena.

Dara — finis coronat opus — cvartetul „Juniemea Parisiana“ facú cã admirarea publicului sè ajungá la culme. Ori cine a audítu acésta piesa, a pututu sè se convinga despre frumseti'a ei, dara tot'odata si despre greutatea de a o cântá bine. Nu este mirare totusi a audí astfel de piese cântându-se de unu choru de inteligenti; este înse ceva rar si demnu de tóta laud'a de a audí asiá ceva dela unu choru de tierenari.

Program'a erá încheiata. Ei! dar publicul nu se putea despartí de tonurile cele dulci si armoniose, deci la cererea publicului se mai executara cvartetele : „Tatarul“, „Dulce e viéti'a“, „Vênatorul“ si cu acestea se încheiá concertul. Sub impresiunea cea mai placuta publicul se departá, ducédu fia-care cu sine simtiemintele cele mai placute. Iéra chorul din Chiseteu prin serat'a arángiata în Secusigiu a adaugatu înca unu margaritaru la corón'a ce o merita. Deie ceriul cã în mai multe comune de ale nóstre sè se înfiintieze asemenea choruri!

V. H.

Cronic'a lunei.

Diet'a a votatu legea pentru conservarea padurilor. Acésta lege este una din acele, cari în special atingu poporul român, de aceea cu placere vom deschide colónele nóstre în nrul viitoru unei aprețiar, ce tocmai în momintele aceste ni veni dela unu domnu deputatu român. O discussiune mai víua a deșteptatu cestiunea, cã unde sè fia capital'a comitatului Cetatea-de-balta, în Ibasfaleu séu la Dicsó Sz. Márton? Pentru locul primu s'a interesatu Jókai, cã deputatu alesu acolo, — pentru al doile Ludovicu Tisza, cã deputatu d'aice. Firesce cã acést'a, fratele ministrului presedintete, a învinsu.

Senatul imperialu din Viena s'a încheiatu sâmbeta la 17 maiu prin cuvântul de tronu cetitu de ônsu si Maj. Sa. Cu acésta totu-odata s'a încheiatu si periodul pentru care au fost alesi membrii acestui senatu, si în curédu se vor face alegeri nóue.

Moștenirea tronului român. Anunsiaramu, cã principele Leopold de Hohenzollern petrece de vr'o dóue septemâni la Bucuresci. Caus'a petrecerii sale acolo, precum se afirma, este regularea moștenirii tronului român. Precum se scie, principele Carol n'are urmatoru; pentru casul acesta constitutiunea României dispune, cã tronul sè fia al fratelui seu mai betrânu séu al urmatorilor aceluia. E bine, dar fratele mai be-

trânu al principelui Carol, principele Leopold, a renunțiatu la tronul încă înainte de câțiva ani. Așă dăra principele Carol a alesu de urmatoru al seu pe al doile fiu al fratelui seu, pe principele Ferdinand, carele e de 14 ani. Cestiunea acestei succesiuni e deja regulata, si se va subțerne corpurilor legiuitoru în cea mai de aprôpe sesiune ordinaria pentru inarticulare constituționa.

↳ **Cestiunea Arab-Tabia**, precum se dice, s'a complanatu. Cum? Firesce în folosul Rusilor. Fortul va rămâne în posesiunea rusilor, dar se va demolă. Inse când? — despre acest'a cronic'a tace.

↳ **Principele Battenberg** a primitu la 15 l. c. deputațiunea bulgara în Livadia. În aceeași și la miédadi deputațiunea în frunte cu principele alesu, a fost primita de cătra țiarul. Principele a ăisu în limb'a franceza aceste cuvinte: „Dupa ce am primitu dela deputațiune actele relative la alegerea mea, prim'a mea datoria este să rostesc multamita Maj. Tale, eliberatorul poporului nostru!“ Țiarul a respunsu afa-bilu si tóta deputațiunea a fost invitata la mēsa.

↳ **Focuri în Rusi'a**. De câteva septemâni în Rusi'a se ivescu niște incendie în diverse părți. Tôte aceste se manifestăza într'unu modu, care lasa a crede, că si aice lucrēza mân'a nihilistilor. S'au luat mesuri fôrte aspre în contra incendiarilor.

Biserica si scôla.

↳ **În consistoriul din Roma**, tînutu la 12 maiu, între altii, s'au preconisatu si cei doi episcopi români de curēnd denumiti, adeca Pr. SS. Mihaiu Pavel si Ioanu Szabó.

↳ **Instalațiunea episcopului Pavel**, precum ni șe scrie din Oradea-mare, se va face înatedral'a de acolo la 8 junie cu multa pompa.

↳ **La universitatea din Budapesta**, precum ni se împartiesce că adansu la cele comunicate în nrul trecut, a mai fost destinsu în anul acesta unu tineru român, si acesta totu la facultatea de medicina. Anume dl Nicolae Ciacianu a obtînutu lauda pentru o tema din anatomia practica, facēndu unu protocolu de secționare. Dl George Creniceanu, despre care scriseram în nrul trecut, a fost invitatu să-si publice lucrarea premiata.

↳ **Biserica gr. or. româna din B-Ciaba** aflându-se într'o stare materiala fôrte deplorabila, spre acoperirea speselor renovarie acelei biserici au contribuitu: Majestatea Sa regele 100 fl., dela ministeriul reg. ung. de cultu din fundațiunile cultului 200 fl., contele Fr. Wenckheim 50 fl., contele Albert Apponyi 50 fl., cont. Carol Wenckheim 10 fl., contele Kálmán Almássy 20 fl., Stefan Beliczey comitele supremu al com. Békés 10 fl., Moise Sucu proprietaru în Ciaba 50 fl., Constantin Stojanovics proprietaru 50 fl., Kálmán Sohár admin. dominialu 5 fl., mai multi neguțiatori gr. or. din Vésztó 9 fl., locuitorii gr. or. din Csorvás 7 fl. 20 cr., magnif. dl Anton Péky, parocu si canonicu r. c. în Ciaba 4 fl., Savu Orodanu econ. 15 fl., Ioan Orodanu econ. 10 fl., George Liuba șiefu telegraficu 5 fl., George Sierbanu econ. 2 fl., credinciosii gr. or. si de alte confesiuni din Ciaba 135 fl. 40 cr. în bani gata, iera în bucate si cereale 78 fl. 70 cr., în fine comunele bisericesci gr. or. din eparchia Aradului 183 fl. 80 cr. La olalta: 995 fl. 10 cr. Fiindu că prin aceste maritimose daruri sus-numit'a biserica pe deplin si din temei s'a renovatu si s'a înzestratu cu tôte cele trebuinciose,

deci prin acest'a se aduce din partea epitropiei bisericesci tuturor maritimosilor si nobililor daruitori cea mai intima multamita. B.-Ciaba în 6 maiu 1879. Sim. Nicoliețu m. p. presedintele comitetului bisericescu.

↳ **Tipografi'a diecesana în Arad**, despre care s'a scrisu în raporturile nôstre dela sinodul eparchiei aradane, si-a începutu deja activitatea. Primul ei productu este nrul celu mai nou al foii „Biserica si Șcôla“. Acēsta tipografia, donata diecesei, s'a facutu din propriile mijloce ale Pr. SSale parintelui episcopu Ioanu Mețianu. Iēta cum bunul pastoru sufletescu șie se îndeplinēca o adevărata lipsa!

↳ **Archiepiscopul Haynald** a fost numitu de cătra Pap'a cardinalu. Dupa datina, unu espressu anume i-a adusu însemnele. Predarea acestora s'a facutu cu mare pompa la Calocia.

Ce e nou ?

↳ **Maj. Sa regele** a tramisu Altetiei Sale Regale principelui Domnitoru al României, Carol I, crucea mare a ordinului St. Stefan.

↳ **Moștenitoriul de tronul Rudolf**, dupa ce se va rentôrce din Spania, va face unu esamenu din sciintia militara practica, în giurul orasiului Praga. La acestu esamenu si Maj. Sa regele va asistă, apoi moștenitorul de tronul va fi numitu generalu.

↳ **Esc. Sa mitropolitul Vancea**, precum cetim în „Fôia Scolastica“, a sositu acasa la Blasiu în 15 maiu pe neașteptate, din care cauza nu se putu arangia o primire convenita ostenelelor puse întru aperarea bisericiei si națiunii sale. Esc. Sa sôsî cu trenul dela 7 ôre deminētia. La 12 capitulul mitropolitianu, corpul profesoralu si altii din locu bineventara pe Esc. Sa prin rostul Rsslui dnu prepositu T. Cipariu.

↳ **Sciri personale**. Esc. Sa mitropolitul Miron Romanu dimpreuna cu Ill. Sa dl episcopu Ioanu Mețianu au plecatu sâmbeta deminētia din Budapesta la resedintiele lor. Il. S. dl episcopu al Caransebesului Ioanu Popasu a plecatu cu o și mai de graba. Astfel acuma nu se mai afla în Budapesta nici unu arhieru român.

↳ **Caus'a Tisza-Lipthay**, de care luaramu si noi notiția în nrul trecut, s'a complanatu — conformu unei declarațiuni subscrise de patru marturi — pe cale cavalerēca. Unu ăiuaru din Viena, „N. W. T.“, adaugē, că complanarea nu s'a facutu prin duelu, ci prin rugare de iertare.

↳ **Exposițiune**. La Alba-Regia s'a arangiatu o exposițiune industriala, care s'a deschisu cu pompa mare la 17 l. c. sub protectoratul arhiducelui Iosifu, carele ênsusi a asistatu la actul acesta, tîmēdu si o cuvēntare. Directorul exposițiunii e contele Iosifu Zichy.

↳ **Maialuri**. Societatea „Julia“ a juminei acad. rom. din Clusiu va arangia la 2 juniu unu maialu în localitatea „Regin'a Angliei.“ Juninea studiôsa din Naseudu a arangiatu la 17 maiu unu maialu.

↳ **Sciri scurte**. **Ministrul Péchy**, despre care se dice, că în curēndu va dimisionă, ăilele trecute a fost la Seghedin că să studieze pagubele produse. — **Pest'a bovina** a începutu a se ivi ierasi în unele comune din Români'a. — **În Posionu** s'a tînutu în duminēca trecuta unu cursu de câni, ad normam cursu de cai. — **Unu consiliaru ministerialu**, Emericu Balajthy, septemân'a trecuta s'a împușcatu în Buda; caus'a sinuciderii sale a fost starea sa materiala derangiată.

Proprietaru, redactoru respundietoru si editoru : IOSIFU VULCANU.